Η λήψη ενός λεπτομερούς ιατρικού ιστορικού, η κλινική εικόνα και η προσεκτική κλινική εξέταση του ασθενούς με κάποια Ωτορινολαρυγγολογική Αλλεργική πάθηση , όπως η αλλεργική ρινίτιδα, αλλεργική ρινοκολπίτιδα, αλλεργική λαρυγγίτιδα και αλλεργική μέση ωτίτιδα, αποτελούν ασφαλή τρόπο διάγνωσης μιας αλλεργίας, που επιβεβαιώνεται με την εφαρμογή ειδικών δοκιμασιών, από τις οποίες οι πιο εύχρηστες είναι οι παρακάτω.

1. Οι **ενδοεπιδερμικές δοκιμασίες νυγμού (*Skin Prick tests*),** με τι οποίες ανιχνεύονται στην επιδερμίδα των αλλεργικών ατόμων ευαισθησίες τους προς αλλεργιογόνα της ατμόσφαιρας που εισπνέονται, καθώς και προς τροφικά αλλεργιογόνα.

2. **Η μέτρηση των ολικώ ν IgE στο αίμα** . Κανονικά τα επίπεδα των ολικών IgE στο αίμα είναι αρκετά έως έντονα ανεβασμένα στα αλλεργικά άτομα. Υπάρχουν όμως ασθενείς, που ενώ είναι αλλεργικοί, εν τούτοις έχουν ανεβασμένες μόνον τις ειδικές IgE, προς τα αλλεργιογόνα, που τους προκαλούν τα αλλεργικά συμπτώματα.

3. **Μέτρηση ειδικώ ν IgE αντισωμάτων με την εργαστηριακή μέτρηση RAST.**Ο γιατρός στέλνει δείγμα αίματος στο εργαστήριο, όπου ανιχνεύονται οι πιθανές ειδικές IgE ανοσοσφαιρίνες, οι οποίες αντιδρούν όταν έλθουν σε επαφή με ειδικά αντιδραστήρια αλλεργιογόνων. Οι δοκιμασίες RAST γίνονται σε άτομα με αμφίβολα αποτελέσματα των ενδοεπιδερμικών δοκιμασιών, λόγω παρουσίας δερμογραφισμού, εκζέματος ή άλλων δερματικών παθήσεων που τροποποιούν τη συμπεριφορά του δέρματος, στα ηλικιωμένα άτομα και τα πολύ μικρά παιδιά. Μπορεί να επιλέξει κανείς μεταξύ 600 και πλέον αλλεργιογόνων ποια θα χρησιμοποιήσει για τον ασθενή του. Τα αλλεργιογόνα με τους κώδικές τους είναι καταγραμμένα σε καταλόγους των εταιρειών που τα παρασκευάζουν, π.χ, Phabia, Hycor κλπ.

4. Μέτρηση του αριθμού των ηωσινοφίλων στο αίμα, στα πτύελα και στις ρινικές πλύσεις. Στα αλλεργικά άτομα ο αριθμός των ηωσινοφίλων βρίσκεται μεγαλύτερος του φυσιολογικού.

5. Στα άτομα με άσθμα και υπεραντιδραστικότητα των βρόγχων γίνονται λειτουργικές δοκιμασίες των πνευμόνων, μετρήσεις του εκπνεομένου οξειδίου του αζώτου από τον πνευμονολόγο.

Αν κάποιος είναι αλλεργικός προς κάποιο τρόφιμο, τα αλλεργικά συμπτώματα εκδηλώνονται, όταν φάει αυτό το τρόφιμο με άμεσες ή και όψιμες αντιδράσεις. Μπορεί επίσης κανείς να προκαλέσει συμπτώματα σε έναν ασθενή με αλλεργική ρινίτιδα ή άσθμα αν του δώσει να εισπνεύσει κάποιο αλλεργιογόνο προς το οποίο είναι ευαίσθητος. Η εξέταση αυτή λέγεται δοκιμασία προκλήσεως και γίνεται μόνο σε νοσοκομεία για λόγους ερευνητικούς.

6. Κυτταρολογική εξέταση ρικών εκκριμάτων. Τα άτομα που πάσχουν από ολοετήσια αλλεργική ρινίτιδα έχουν ηωσινόφιλα στο κυτταροδιάγραμμα των των ρινικών τους εκκρίσεων , σε οποιαδήποτε ηλικία , ενώ η ύπαρξη ενδοκυττάριων και εξωκυττάριων βακτηριδίων είναι σημείο λοίμωξης (αλλεργική ρινοκλπίτιδα).

Σε οποιαδήποτε ηλικία μπορεί να διαγνωστεί χρόνια μη αλλεργική ρινοπάθεια, όπως η **μή αλλεργική ρινίτιδα**

με ηωσινόφιλα
[non allergic rhinitis with eosinophils, NARES],
μη αλλεργική ρινίτιδα με μαστοκύτταρα
[non allergic rhinitis with mast cells , NARMA] ,
μη αλλεργική ρινίτιδα με ουδευερόφιλα
[non allergic rhinitis with neutrophils, NARNE] και
μη αλλεργική ρινίτιδα με ηωσινόφιλα και μαστοκύτταρα
[non allergic rhinitis with eosinophils and mast cells, NARESMA]
[1].

Ενδοεπιδερμικές δοκιμασίες νυγμού (Ε.Ε.Δ.Ν.); (Skin Prick Testing) [2]

Dr Charles Blackley

(1820-1900) υπήρξε ο επινοητής των ενδοεπιδερμικών δοκιμασιών νυγμού.

Οι (Ε.Ε.Δ.Ν.) είναι πολύ παλιά μέθοδος διάγνωσης της αλλεργίας. Εφαρμόστηκε το 1865 για πρώτη φορά στο Manchester της Αγγλίας από τον Dr Charles Blackley επιδεικνύοντας ότι η γύρη των χόρτων ήταν το αίτιο της αλλεργικής ρινίτιδας.

Σήμερα οι (Ε.Ε.Δ.Ν.) εξακολουθούν να είναι η πιο ευαίσθητη και αξιόπιστη διαγνωστική δοκιμασία που έχουμε στη διάθεσή μας, προκειμένου να εντοπίσουμε τα αλλεργιογόνα που ευθύνονται για την πρόκληση της αλλεργικής ρινίτιδας, και των λοιπών αλλεργικών καταστάσεων που γίνονται με τη μεσολάβηση των ειδικών IgE. Με τις Ε.Ε.Δ.Ν. ανιχνεύεται η παρουσία ειδικών IgE αντισωμάτων προς τα αλλεργιογόνα που προκαλούν την αλλεργική νόσο, όπως οι γυρεόκοκκοι των αλλεργιογόνων φυτών, τα ακάρεα της σκόνης του σπιτιού, τα επιθήλια του σκύλου, γάτας, τροφίμων, φαρμάκων, δηλητηρίων υμενοπτέρων. Η τεχνική των Ε.Ε.Δ.Ν. περιγράφεται πιο κάτω.

Στο ιατρείο του ΔρΔημητρίου Ν. Γκέλη χρησιμοποιούνται 48 αλλεργιογόνα εκχυλίσματα της Εταιρείας **BIAL-Aristegui, Italia** που περιέχονται σε κατάλληλα σταγονομετρικά φιαλίδια και διατηρούνται σε γλυκερόλη. Τα εκχυλίσματα **BIAL-Aristegui, Italia**, είναι τυποποιημένα και δίδουν ακριβή και αξιόπιστα αποτελέσματα, φανερώνοντας στον γιατρό και τον ασθενή το ακριβές αίτιο της αλλεργικής του κατάστασης. Αν υπάρχει υποψία αλλεργίας σε κάποια λαχανικά, φρούτα και λοιπά τρόφιμα συνιστάται ο ασθενής να φέρει μαζί του, διότι οι Ε.Ε.Δ.Ν. γίνονται, χρησιμοποιώντας σταγόνες που παρασκευάζονται εκείνη τη στιγμή.

Αλλεργιογόνα εκχυλίσματα διαφόρων αλλεργιογόνων

Οι σταγόνες απέχουν μεταξύ τους 2.5-3cm. Τα αλλεργιογόνα της ίδιας ομάδας (π.χ. τα αγρωστώδη

Ακίδες για τις ενδοεπιδερμικές δοκιμασίες νυγμού (Φωτο: Ε. Γκόλας)

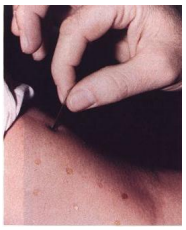

Κατά το τσίμπημα της επιδερμίδας ασκείται ήπια δύναμη, ώστε να μην αιμορραγήσει το σημείο του

Ενδοεπιδερμική
δοκιμασία
νυγμού

[illegible]